

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Centenarul Patriarhiei Române, noi sfinți români și sfințirea picturii Catedralei Naționale

*Lucrarea Bisericii în societate
în anul 2025*

Editura BASILICA

Redactori coordonatori:

Episcop-vicar patriarhal PAISIE Sinaitul
Vicar patriarhal Arhimandrit Andrei ANGHEL
Consilier Patriarhal Preot Ion DRAGOMIR
Consilier Patriarhal Preot Sorin-Vasile TANCĂU

Redactori:

Arhid. Marinel Laurențiu MARCU
Bogdan Gabriel RĂDĂȘANU

Corector:

Adina NIȚU

Tehnoredactare și copertă:

Constantina CRISTEA

Prelucrare foto:

Lucian Florentin MÎȚĂ

Fotografii:

Ziarul Lumina
Agenția de Știri BASILICA

Ilustrație copertă:

*Sanctitatea Sa Bartolomeu, Arhiepiscop al Constantinopolului –
Noua Romă și Patriarh Ecumenic, alături Preafericitul Părinte Daniel,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, prezenți la sfințirea picturii
Catedralei Naționale, 26 octombrie 2025*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DANIEL, patriarh al Bisericii Ortodoxe Române

**Centenarul Patriarhiei Române, noi sfinți români și sfințirea picturii
Catedralei Naționale : lucrarea Bisericii în societate în anul 2025 / Daniel,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. - București : Basilica, 2026
ISBN 978-606-29-0609-2**

2

© Editura BASILICA – 2026
ISBN 978-606-29-0609-2

editurabasilica.ro
editura@patriarhia.ro

Tipărit la TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI
tipografia@patriarhia.ro, cartibisericesti.ro

Notă editorială

Volumul *Centenarul Patriarhiei Române, noi sfinți români și sfințirea picturii Catedralei Naționale. Lucrarea Bisericii în societate în anul 2025* ilustrează prin imagini și cuvinte, lucrarea misionară, promotoare de valori culturale, sociale și filantropice, desfășurată de Biserica Ortodoxă Română, condusă de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în anul 2025, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române drept *Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*.

În anul 2024, Biserica Ortodoxă Română a hotărât, în cadrul ședințelor sinodale canonizarea a 16 cuvioși și mărturisitori români. Canonizarea acestor mărturisitori contemporani reprezintă recunoașterea oficială a sfințeniei celor care au mărturisit Ortodoxia în închisorile comuniste. Pe 4 februarie 2025, la Catedrala Patriarhală, a avut loc în cadrul manifestărilor legate de Centenarul Patriarhiei Române proclamarea generală a acestor sfinți duhovnici și mărturisitori ortodocși români din timpul regimului comunist.

Biserica Ortodoxă Română s-a concentrat, așa cum era firesc, potrivit hotărârii Sfântului Sinod, pe activități aniversare legate de sărbătorirea Centenarului Patriarhiei Române, dar și liturgice și misionare ca: sfințirea picturii Catedralei Naționale, canonizarea și proclamarea unui număr semnificativ de sfinți. Între principalele decizii luate de Sfântul Sinod, în anul 2025, se numără de asemenea înscrierea în calendarul ortodox a 16 femei românce cu viață sfântă. Ședințele de lucru sau solemne ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prezidate de Preafericitul Părinte

Patriarh Daniel, au reunit ierarhii ortodocși români pentru organizarea vieții eparhiilor și au avut ca rezultat alegerea de noi episcopi vicari, sfințirea Sfântului și marelui Mir precum și sărbătorirea Centenarului Patriarhiei Române. Evenimentul bisericesc central al anului centenar l-a constituit sfințirea picturii Catedralei Naționale, la finalul lunii octombrie, în prezența Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic. Momentul a reprezentat una dintre manifestările prin care Biserica Ortodoxă Română a marcat Centenarul Patriarhiei Române și împlinirea a 140 de ani de la dobândirea autocefaliei.

În paginile lucrării de față sunt reunite cuvântările reprezentative ale Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, acte patriarhale, sinodale și de sfințire, pastoralele sinodale și patriarhale, scrisorile irenice transmise de Preafericirea Sa cu ocazia Sărbătorilor *Învierii* și *Nașterii Domnului*, mesajele comunicate, cu diverse ocazii, unor personalități sau instituții ori rostite în cadrul unor evenimente importante prilejuite de sărbători sau întâlniri publice, articole, condoleanțele transmise oficial, precum și prefețele celor mai importante volume apărute la *Editurile Patriarhiei Române* sau în alte publicații bisericești.

Totodată, lucrarea ilustrează legăturile tradiționale ale Bisericii Ortodoxe Române cu celelalte Biserici Ortodoxe Surori, precum și activitățile de promovare a relațiilor de respect și cooperare intercreștină și interreligioasă. Mesajele adresate Întâistătorilor Bisericilor Ortodoxe și cuvântările din cadrul unor simpozioane sau conferințe internaționale ne arată tuturor grija Preafericitului Părinte Patriarh Daniel pentru comuniune și cooperare, dar și responsabilitatea eclesială a clerului și conștiința misionară a mirenilor, cu scopul intensificării prezenței active a Bisericii în societate.

Publicarea acestui volum reprezintă rodul unei bune cooperări intersectoriale existente între *Editurile Patriarhiei Române*, Cabinetul Patriarhal, Cancelaria Sfântului Sinod, Sectorul relații bisericești, interreligioase și comunități bisericești externe, *Ziarul*

Lumina, Agenția de știri BASILICA, Tipografia Cărților Bisericești și Sectoarele Cultural și Administrativ bisericesc ale Arhiepiscopiei Bucureștilor. Constituind un valoros instrument de lucru și un reper pentru ostenitorii din mass-media bisericească și laică, volumul de față este util nu numai pentru teologi, ci și pentru toți cei interesați să cunoască viața și activitatea Bisericii Ortodoxe Române.

Prezentul volum, *Centenarul Patriarhiei Române, noi sfinți români și sfințirea picturii Catedralei Naționale. Lucrarea Bisericii în societate în anul 2025*, a apărut prin grija Preasfințitului Părinte Paisie Sinaitul, episcop-vicar patriarhal, a Preacuviosului Părinte Vicar patriarhal Arhimandrit Andrei Anghel, a Preacucernicului Preot Ion Dragomir, consilier patriarhal la Cabinetul Patriarhal, precum și a Preacucernicului Preot Sorin-Vasile Tancău, consilier patriarhal coordonator al Editurilor Patriarhiei Române.

Editura BASILICA

Cuprins

- ◆ Notă editorială.....5
- ◆ Centenarul Patriarhiei Române în cifre și imagini.....33

CAPITOLUL I BISERICA ÎN SOCIETATE

- ◆ Centenarul Patriarhiei Române
și proclamarea de noi sfinți români
Raport general privind activitățile
Arhiepiscopiei Bucureștilor în anul 2025 75
- ◆ Centenarul Patriarhiei Române, noi sfinți români
și sfințirea picturii Catedralei Naționale
Sinteza activităților Bisericii Ortodoxe Române în anul 2025..... 99

CAPITOLUL II ACTE SINODALE ȘI DE SFINȚIRE

- ◆ Proclamarea anului 2025 în Patriarhia Română
ca „Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române”
și „Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor
ortodocși români din secolul al XX-lea”
Act sinodal de proclamare a Anului omagial și comemorativ – 2025,
prezentat în Catedrala Patriarhală, la data de 1 ianuarie 2025,
și publicat în Ziarul *Lumina*, Anul XXI, nr. 1, 8 ianuarie 2025..... 135
- ◆ **Tomos sinodal** al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române pentru
proclamarea canonizării unor sfinți români aprobați de Sfântul Sinod
al Bisericii Ortodoxe Române, făcut public la Catedrala Patriarhală
din București, în ziua de 4 februarie 2025 145

- ◆ **Actul sinodal de aniversare** a 140 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române și a Centenarului Patriarhiei Române, făcut public la Altarul exterior al Catedralei Patriarhale, în data de 27 octombrie 2025..... 151
- ◆ **Act patriarhal de confirmare** în postul vacant de *Episcop-vicar* al *Arhiepiscopiei Chișinăului* a Preacuviosului Părinte Arhimandrit Nectarie (Ionel) Clinci de la Arhiepiscopia Chișinăului, Mitropolia Basarabiei, 16 februarie 2025..... 159
- ◆ **Act de sfințire** a picturii Catedralei Naționale, 26 octombrie 2025..... 165
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”, Parohia Stoienoaia, Protoieria Ilfov Nord, 11 mai 2025 171
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae”, Parohia *Clineni*, Protoieria Ilfov Sud, 22 mai 2025.....177
- ◆ **Act de sfințire** a capelei parohiale cu hramurile „Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, mitropolitul Țării Românești” și „Sfânta Cuvioasă Parascheva de la Iași”, Parohia *Iancu Nou – Bălăneanu*, Protoieria Sector II Capitală, 25 mai 2025 183
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii militare din Cazarma 2766 – București, cu hramurile „Sfântul Ierarh Nicolae” și „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, 25 mai 2025 189
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramurile „Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil”, „Sfântul Ierarh Spiridon” și „Aducerea moaștelor Sfântului Ierarh Atanasie cel Mare, Arhiepiscopul Alexandriei”, Parohia *Parc Ghencea*, Protoieria Sector VI Capitală, 29 iunie 2025 195
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii de lemn a Mănăstirii „Sfânta Maria” – Urlați, cu hramurile „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” și „Sfânta Mironosiță și întocmai cu Apostolii Maria Magdalena”, 20 iulie 2025 201
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramurile „Sfinții și Dreptii dumnezeieștii Părinți Ioachim și Ana” și „Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae”, Parohia *Boltașu – Ștefăneștii de Jos*, Protoieria Ilfov Nord, 7 septembrie 2025 207

- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramurile „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” și „Sfântul Ierarh Nicolae”, Parohia *Pântești-Făget*, Protoieria Vălenii de Munte, 7 septembrie 2025 213
- ◆ **Act de sfințire** a paraclisului cu hramurile „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfântul Ierarh Nectarie Taumaturgul”, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului – Sector 4, Protoieria Sector IV Capitală, 21 septembrie 2025 217
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, Parohia *Pipera*, Protopopiatul Ilfov Nord, 28 septembrie 2025 221
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, Parohia *Sfântul Gheorghe – Dudu*, comuna Chiajna, Protoieria Ilfov Sud, 28 septembrie 2025 227
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramul „Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul”, Parohia *Inotești*, Protoieria Urlați, 28 septembrie 2025..... 233
- ◆ **Act de sfințire** a paraclisului din lemn, cu hramurile „Buna Vestire” și „Sfânta Cuvioasă Parascheva”, Parohia *Sfânta Cuvioasă Parascheva – Bragadiru*, Protoieria Ilfov Sud, 12 octombrie 2025..... 237
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramurile „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfântul Ierarh Spiridon”, Parohia *Adormirea Maicii Domnului – Titan*, Protoieria Sector III Capitală, 2 noiembrie 2025 243
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, Parohia *Azuga II*, Protopopiatul Câmpina, 2 noiembrie 2025 249
- ◆ **Act de sfințire** a bisericii cu hramurile „Tuturor Sfinților Români”, „Sfântul Ierarh Nectarie de la Eghina” și „Sfântul Sfințit Mucenic Corneliu Sutașul”, Parohia *Tuturor Sfinților Români*, Protopopiatul Sector V Capitală, 8 noiembrie 2025 253

CAPITOLUL III MESAJE

- ◆ **Creștinul este chemat să sfințească locul și timpul pe pământ, pentru a intra în Împărăția cerurilor**
Mesaj transmis cu prilejul slujbei săvârșite în noaptea trecerii dintre ani (2024-2025).....259

- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte IOAN al X-lea, Patriarhul Antiohiei și al Întregului Orient, cu ocazia aniversării a 70 de ani de viață, 1 ianuarie 2025.....**265
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte ILIA al II-lea, Patriarhul Catolicos al Întregii Georgii, cu prilejul împlinirii a 91 de ani de viață, 4 ianuarie 2024 .....** 267
- ◆ **Binecuvântare și felicitare pentru o lucrare bogată**
Mesaj adresat cu prilejul împlinirii a 10 ani de la întronizarea Înaltpreasfințitului Părinte IOACHIM în demnitatea de Arhiepiscop al Romanului și Bacăului, Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din Roman, 4 ianuarie 2025 .....
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte GHEORGHE al III-lea, cu prilejul aniversării a 2 ani de la întronizarea în demnitatea de Arhiepiscop al Noii Justiniane și al Întregului Cipru, 8 ianuarie 2025....** 273
- ◆ **Rugăciune pentru Preafericitul Părinte ANASTASIE, Arhiepiscopul Tiranei, Durrësului și întregii Albanii, 9 ianuarie 2025 .....** 275
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte ȘTEFAN, Arhiepiscopul de Ohrida, Skopje și Macedonia de Nord cu prilejul aniversării zilei onomastice, 27 decembrie 2024 / 9 ianuarie 2025 .....** 277
- ◆ **Mesaj adresat cu ocazia întronizării Preasfințitului Părinte NECTARIE PETRE ca Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Irlandei și Islandei, 11 ianuarie 2025.....**279
- ◆ **Mesaj adresat Preasfințitului Părinte Episcop NECTARIE al Episcopiei Ortodoxe Române a Irlandei și Islandei, cu prilejul aniversării a 45 de ani de viață, 11 ianuarie 2025 .....**283
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte SAVA, Mitropolitul Varșoviei și al Întregii Polonii, cu prilejul aniversării zilei onomastice, 14 ianuarie 2025.....**285
- ◆ **Biserica Ortodoxă Română susținătoare a culturii creștine în timpul regimului comunist**
Mesaj adresat cu prilejul Zilei Culturii Naționale, 15 ianuarie 2025 .....
- ◆ **Credința în Mântuitorul Iisus Hristos, fundamentul vieții creștine**
Mesaj adresat cu prilejul Săptămânii de Rugăciune pentru Unitatea Creștină, 18-25 ianuarie 2025.....

- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte RASTISLAV, Arhiepiscop de Prešov, Mitropolit al Bisericii Ortodoxe din Ținuturile Cehiei și din Slovacia, cu ocazia împlinirii a 47 de ani de viață, 25 ianuarie 2025 ..... 301**
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte IOAN al X-lea, cu ocazia celei de-a douăsprezecea aniversări a întronizării Sale ca Patriarh al Antiohiei și al Întregului Orient, 10 februarie 2025 .....303**
- ◆ **Binecuvântare și felicitări la ceas aniversar**
Mesaj la aniversarea a 10 de ani de la întronizarea Preasfințitului Părinte ANDREI în demnitatea de Episcop al Covasnei și Harghitei, 15 februarie 2025 305
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte IERONIM al II-lea, cu ocazia împlinirii a 16 ani de la întronizarea Sa ca Arhiepiscop al Atenei și al Întregii Elade, 16 februarie 2025.....307**
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte THEODOROS al II-lea, Papă și Patriarh al Alexandriei și al Întregii Africi, cu ocazia aniversării zilei onomastice, 17 februarie 2025 ..... 309**
- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte CASIAN, Arhiepiscopul Dunării de Jos, cu prilejul aniversării a 35 de ani de slujire arhierescă, 18 februarie 2025..... 311**
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte PORFIRIE, cu prilejul celei de a 3-a aniversări a întronizării Sale ca Arhiepiscop de Peć, Mitropolit de Belgrad și Karlovci, și Patriarh al Serbiei, 19 februarie 2025.....313**
- ◆ **Rugăciune pentru Sanctitatea Sa Papa FRANCISC, 23 februarie 2025 ..... 315**
- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte ANDREI, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, cu prilejul aniversării a 35 ani de la hirotonia întru arhieru, 25 februarie 2025 .....317**
- ◆ **Mesaj adresat Sanctității Sale BARTOLOMEU, Arhiepiscopul Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic, cu ocazia împlinirii vârstei de 85 de ani, 29 februarie 2025 ..... 319**
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte DANIIL, Patriarhul Bulgariei, cu ocazia împlinirii a 53 de ani de viață, 2 martie 2025 .....321**

- ◆ **Mesaj adresat Preasfințitului Părinte ILARION FĂGĂRĂȘANUL, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, cu prilejul aniversării a 70 de ani de viață, 4 martie 2025** 323
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte IERONIM al II-lea, Arhiepiscopul Atenei și al Întregii Elade, cu ocazia împlinirii a 86 de ani de viață, 10 martie 2025**..... 325
- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit SERAFIM al Mitropoliei Ortodoxe Române Germaniei, Europei Centrale și de Nord, cu prilejul aniversării a 35 ani de la hirotonia întru arhiereu, 11 martie 2025** 327
- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte IOAN, cu prilejul alegerii Sale în demnitatea de Arhiepiscop al Tiranei, Durrësului și al Întregii Albanii, 16 martie 2025**..... 329
- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte CASIAN, Arhiepiscopul Dunării de Jos cu prilejul aniversării a 70 de ani de viață, 18 martie 2025**.....331
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte TEOFIL al III-lea, Patriarhul Ierusalimului, cu prilejul aniversării zilei onomastice, 9/22 martie 2025** 333
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte IOAN, cu prilejul întronizării Sale ca Arhiepiscop al Tiranei, Durrësului și al Întregii Albanii, 29 martie 2025**..... 335
- ◆ **Mesaj adresat Preafericirii Sale TEOFIL al III-lea, Patriarhul Ierusalimului, cu ocazia împlinirii a 73 de ani de viață, 4 aprilie 2025** 339
- ◆ **Mesaj adresat Preasfințitului Părinte Episcop TIMOTEI al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei cu prilejul aniversării a 50 de ani de viață, 12 aprilie 2025**..... 341
- ◆ **1000 de duminici, 1000 de lumini de Înviere**
Mesaj adresat cu prilejul publicării ediției cu numărul 1000 a Săptămânalului „Lumina de Duminică”, 13 aprilie 2025..... 343
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte SAVA, Mitropolitul Varșoviei și al Întregii Polonii, cu prilejul împlinirii a 87 de ani de viață, 14 aprilie 2025**..... 347

- ◆ **Mesaj adresat Domnului Deputat Silviu VEXLER, Președintele Federației Comunităților Evreiești din România, Cultul Mozaic, cu prilejul sărbătorii Pesach, 17 aprilie 2025.....**349
- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte CIPRIAN, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, cu prilejul aniversării a 60 de ani de viață, 19 aprilie 2025 .....** 351
- ◆ **Iubirea smerită și milostivă este mai tare decât păcatul și moartea**
Mesaj de Sfintele Paști, înregistrat și transmis video pe postul TRINITAS Tv și canalul YouTube al Agenției BASILICA, 20 aprilie 2025..... 353
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte GHEORGHE al III-lea, Arhiepiscopul de Noua Justiniana și al Întregului Cipru, cu prilejul zilei onomastice, 23 aprilie 2025 .....** 355
- ◆ **Mare bucurie și binecuvântare pentru românii ortodocși din Barcelona**
Mesaj transmis la sfințirea bisericii cu hramul *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe* a parohiei ortodoxe românești din Barcelona, Spania, 30 aprilie 2025.....357
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte ȘTEFAN, Arhiepiscopul de Ohrida, Skopje și Macedonia de Nord, cu prilejul împlinirii a 70 de ani de viață, 1 mai 2025 .....** 361
- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte IOACHIM, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, cu prilejul aniversării a 25 de ani de la hirotonia întru arhieru, 1 mai 2025 .....**363
- ◆ **Sfintele Femei Mironosițe – modele de credință și mărturisitoare ale Învierii Domnului**
Mesaj transmis la *Duminica Mironosițelor*, 4 mai 2025.....365
- ◆ **Mesaj adresat Sanctității Sale Papa LEON XIV, cu prilejul alegerii în demnitatea de cel de-al 267-lea Episcop al Romei și Papă al Bisericii Romano-Catolice, 8 mai 2025.....** 369
- ◆ **Centenarul Mitropoliei Basarabiei, încununare a Ortodoxiei românești din stânga Prutului**
Mesaj adresat cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la înființarea Mitropoliei Basarabiei, eveniment desfășurat în Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, Chișinău, 8 mai 2025 371

◆ Mesaj adresat Familiei Regale a României cu prilejul Zilei Naționale a Regalității, 10 mai 2025	379
◆ Mesaj adresat cu prilejul întronizării Înaltpreasfințitului Părinte ATANASIE Rusnac în demnitatea de Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Marii Britanii și Irlandei de Nord, Londra, 10 mai 2025	381
◆ Cercetarea medicală de elită contribuie la sănătatea fizică a oamenilor și la demnitatea societății Mesaj adresat participanților la <i>Congresul Aniversar de 90 de ani</i> ASM, Palatul Parlamentului, 16 mai 2025.....	385
◆ Mesaj adresat Preafericitului Părinte GHEORGHE al III-lea, Arhiepiscop de Nea Justiniana și al Întregului Cipru, cu ocazia împlinirii a 76 de ani de viață, 25 mai 2025	389
◆ Mesaj transmis la sesiunea anuală a Adunării Generale a Adunării Interparlamentare a Ortodoxiei, Palatul Parlamentului, 3 iunie 2025	391
◆ Examenale sunt șanse de valorificare a cunoștințelor și etape ale maturizării personale Mesaj de binecuvântare pentru elevii aflați în perioada examenelor, 10 iunie 2025.....	393
◆ Comuniune academică și eclesială la ceas aniversar Mesaj adresat colegilor de facultate, la împlinirea a 51 de ani de la absolvirea Institutului Teologic Universitar Ortodox din Sibiu, promoția 1974, Timișoara, 11 iunie 2025.....	395
◆ Mesaj adresat Preasfințitului Părinte VENIAMIN, Episcopul Basarabiei de Sud, cu prilejul aniversării a 50 de ani de viață, 11 iunie 2025	397
◆ Mesaj adresat Preafericitului Părinte IERONIM al II-lea, Arhiepiscopul Atenei și al Întregii Grecii, cu ocazia aniversării zilei onomastice, 15 iunie 2025	399
◆ Sfântul Apostol Pavel și Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325) Mesaj transmis la cea de-a 31-a ediție a Congresului Științific Internațional „Pavleia”, organizat de Mitropolia de Veria, Naoussa și Kampania, Biserica Ortodoxă a Greciei, la Veria, în perioada 26-28 iunie 2025.....	401

- ◆ **Idealul tinereții este căutarea unui viitor fericit**
Mesaj transmis cu prilejul *Consfățuirii Naționale a Asociației Studenților Creștin-Ortodocși Români (ASCOR)*,
Centrul Social-Pastoral „Sfânta Cruce” – Mănăstirea Caraiman
din Bușteni, 26-29 iunie 2025.....405

- ◆ **Bucuria întâlnirii și a comuniunii multor tineri români de peste hotare Programul de Tabere „ARC”**
Mesaj transmis cu prilejul deschiderii Programului de Tabere „ARC”,
ediția a XVI-a, Mănăstirea Caraiman, județul Prahova, 3 iulie 2025..... 409

- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte ILIA al II-lea, Patriarhul Catolicos al Întregii Georgii, cu prilejul aniversării zilei onomastice, 20 iulie 2025.....411**

- ◆ **Mesaj adresat Preasfințitului Părinte SOFIAN BRAȘOVEANUL, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului, cu prilejul aniversării a 55 de ani de viață, 22 iulie 2025 ..... 413**

- ◆ **Sfântul Cuvios Mărturisitor Iraclie din Basarabia și Sfântul Preot Mucenic Alexandru din Basarabia – făclii ale credinței în vremuri de prigoană comunistă**
Mesaj transmis la proclamarea locală a canonizării Sfântului Cuvios Mărturisitor Iraclie din Basarabia și a Sfântului Preot Mucenic Alexandru din Basarabia, 3 august 2025..... 415

- ◆ **Doi stâlpi de lumină între munți și cer, Sfinții Cuvioși Paisie și Cleopa de la Sihăstria**
Mesaj transmis la proclamarea locală a canonizării Sfinților Cuvioși Paisie și Cleopa de la Mănăstirea Sihăstria, 7 august 2025 423

- ◆ **Centenarul Patriarhiei Române, timp de mare bucurie și de recunoștință pentru toți românii ortodocși**
Mesaj adresat cu prilejul *Duminicii migranților români*,
17 august 2025.....429

- ◆ **Educația creștină este și mărturisire a lui Hristos – „Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6)**
Mesaj transmis la începutul anului școlar 2025-2026 433

- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte PETRU, Mitropolitul Basarabiei și Exarh al Plaiurilor, cu prilejul aniversării a 35 ani de la hirotonia întru arhiereu, 1 septembrie 2025 .....437**

- ◆ **Sfântul Antonie cel Mare, model de viață spirituală creștină**
Mesaj adresat participanților la cea de-a 31-a ediție
a *Conferinței Internaționale de Spiritualitate Ortodoxă*,
de la Mănăstirea Bose, Italia, 2-5 septembrie 2025.....439

- ◆ **Mesaj adresat Preasfințitului Părinte LUCIAN, Episcopul
Caransebeșului, cu prilejul aniversării a 55 de ani de viață,**
9 septembrie 2025.....443

- ◆ **Sfântul Cuvios Sofian de la Antim, mărturisitor al credinței
într-un regim ateu, duhovnic isihast și pictor de biserici**
Mesaj transmis la proclamarea locală a canonizării
Sfântului Cuvios Mărturisitor Sofian de la Antim,
16 septembrie 2025 445

- ◆ **Parohia Ortodoxă Română „Sfântul Apostol Toma”
din Melbourne, Australia, la ceas de sărbătoare**
Mesaj la slujba de sfințire a bisericii Parohiei Ortodoxe Române
„Sfântul Apostol Toma” din Narre-Warren North/Dandenong,
Melbourne, Australia, 21 septembrie 2025 453

- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte IOAN al X-lea,
Patriarhul Antiohiei și al Întregului Orient, cu prilejul
aniversării zilei onomastice, 26 septembrie 2025 .....457**

- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte IOAN,
Arhiepiscopul Tiranei, Durrësului și al Întregii Albanii,
cu ocazia aniversării zilei onomastice,**
26 septembrie 2025 459

- ◆ **Teologia ortodoxă și provocările lumii contemporane**
Mesaj transmis la Conferința Internațională dedicată
aniversării centenarului revistei „Theologia” a Sfântului
Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei, Tesalonic, Grecia,
29 septembrie – 1 octombrie 2025..... 461

- ◆ **Mesaj adresat Preasfințitului Părinte LUCIAN,
Episcopul Caransebeșului, cu prilejul aniversării a 25 de ani
de la hirotonia întru arhiereu, 1 octombrie 2025.....465**

- ◆ **Educația intelectuală și profesională
se împlinește prin viață spirituală**
Mesaj adresat la începutul noului an universitar 2025-2026.....467

- ◆ **Mesaj adresat Domnului Deputat SILVIU VEXLER, Președintele Federației Comunităților Evreiești din România – Cultul Mozaic, cu prilejul sărbătorii Iom Kippur – Ziua Ispășirii, 2 octombrie 2025** 469

- ◆ **Știință și spiritualitate în slujba sănătății mintale**
Mesaj transmis cu prilejul Conferinței Naționale a proiectului Hristocentric, cu tema „Beneficiile unei împreună lucrări a preotului duhovnic cu specialiștii în sănătate mintală: mărturii validate științific și duhovnicesc”, Palatul Patriarhiei, 6 octombrie 2025 471

- ◆ **Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir – un reper luminos în cadrul învățământului academic românesc**
Mesaj adresat cu prilejul aniversării a 35 de ani de la înființarea Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” din București, 8 octombrie 2025 479

- ◆ **Binecuvântare pentru noul preot al Parohiei ortodoxe române din Ljubljana**
Mesaj transmis la instalarea PC. Pr. Alexandru-Leonard Zaciuc ca preot paroh al Parohiei Ortodoxe Române „Înălțarea Domnului, Sfânta Muceniță Agnia din Roma și Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae” din Ljubljana, Slovenia, 12 octombrie 2025..... 481

- ◆ **Mesaj adresat Preasfințitului Părinte AMBROZIE, Episcopul Giurgiului, cu prilejul aniversării a 25 de ani de la hirotonia întru arhiereu, 15 octombrie 2025**.....485

- ◆ **Mesaj la Gala Fundației Alexandrion, organizată în onoarea Sanctității Sale BARTOLOMEU, Arhiepiscopul Constantinopolului-Noua Romă și Patriarh Ecumenic, Hotelul Marriott, 26 octombrie 2025**.....487

- ◆ **Mesaj adresat Preasfințitului Părinte VARLAAM PLOIEȘTEANUL, Episcop-vicar patriarhal, cu prilejul aniversării a 65 de ani de viață, 28 octombrie 2025**..... 489

- ◆ **Binecuvântare și prețuire la ceas aniversar**
Mesaj adresat participanților la Simpozionul „Facultatea de Teologie – memorie și viață. Rolul învățământului teologic superior ieșean în dinamica socială a Moldovei”, Iași, 29-30 octombrie 2025 491

- ◆ **Întrunirea Colegiului Decanilor – cooperare academică pentru intensificarea misiunii învățământului teologic ortodox universitar**
Mesaj adresat cu prilejul întrunirii Colegiului Decanilor,
Galați, 3-4 noiembrie 2025.....497

- ◆ **Cooperarea dintre familie, școală și Biserică în creșterea și educarea copiilor**
Mesaj transmis la evenimentul aniversar 20 de ani
de Federație Națională a Părinților,
Parlamentul României, 6 noiembrie 2025 501

- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte CLAUDIU-LUCIAN POP, cu prilejul alegerii sale în demnitatea de Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică,**
6 noiembrie 2025 505

- ◆ **Un vechi conac boieresc a reînviat într-un Centru de zi pentru buni**
Mesaj transmis la sfințirea Centrului de zi pentru vârstnici
„Ion Pillat” – Miorcani, jud. Botoșani, 10 noiembrie 2025 507

- ◆ **Felicitare, prețuire și binecuvântare la ceas aniversar**
Mesaj la aniversarea a 20 de ani de slujire a Înaltpreasfințitului
Părinte LAURENȚIU în demnitatea de Arhiepiscop al Sibiului
și Mitropolit al Ardealului, Sibiu, 13 noiembrie 2025 513

- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte CALINIC, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, la împlinirea a 40 de ani de la hirotonia întru arhieru,**
17 noiembrie 2025 517

- ◆ **Bătrânețea activă, comoară de înțelepciune și comunicare spirituală**
Mesaj adresat participanților la Ediția a III-a
a Congresului Național de Îmbătrânire Activă,
Palatul Parlamentului, București, 17-18 noiembrie 2025 519

- ◆ **Mesaj adresat Arhiepiscopului IRINEU al Alba Iuliei cu ocazia aniversării a 35 de ani de arhierie,**
21 noiembrie 2025 523

- ◆ **Mesaj adresat Preafericirii Sale TEOFIL al III-lea, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la întronizarea Sa ca Patriarh al Ierusalimului, 22 noiembrie 2025..... 525**

- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte NIFON, Arhiepiscopul Târgoviștei, Mitropolit onorific și Exarh Patriarhal, cu prilejul aniversării a 40 de ani de la hirotonia întru arhiereu, 24 noiembrie 2025** 527
- ◆ **Sfințenia Locului – Sfințenia Spațiului: O cale spre o mai profundă înțelegere reciprocă între Creștinismul Ortodox și Iudaism**
Mesaj transmis la cea de-a 12-a Consultare Academică Internațională între Iudaism și Creștinismul Ortodox, cu tema „Sfințenia locului – Sfințenia spațiului”, Geneva, Elveția, 7-10 decembrie 2025 529
- ◆ **Mesaj adresat Înaltpreasfințitului Părinte VARNAVAS, Mitropolitul de Neapoli și Stavroupoli, cu prilejul aniversării a 50 de ani de la înființarea Mitropoliei de Neapoli și Stavroupoli, 9 decembrie 2025** 533
- ◆ **Mesaj adresat Preafericitului Părinte DANIIL, Patriarhul Bulgariei, cu prilejul aniversării zilei onomastice, 11 decembrie 2025** 535
- ◆ **Mesaj adresat Domnului Deputat Silviu VEXLER, Președintele Federației Comunităților Evreiești din România, Cultul Mozaic cu prilejul sărbătorii Hanukka, 15 decembrie 2025** 537
- ◆ **Să cultivăm credința, pacea și comuniunea**
Mesaj înregistrat și transmis video pe postul TRINITAS TV și canalul YouTube al Agenției BASILICA, cu prilejul sărbătorilor de Crăciun – 2025 și Anului Nou – 2026 539

CAPITOLUL IV CUVÂNTĂRI

- ◆ **Patriarhia Română – 100 de ani de slujire a vieții Bisericii și a unității poporului român**
Cuvânt rostit, în Catedrala Patriarhală, cu prilejul proclamării anului 2025 în Patriarhia Română ca „Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române” și „Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea”, 1 ianuarie 2025 543
- ◆ **Centenarul Patriarhiei Române – timp de recunoștință adusă lui Dumnezeu și binefăcătorilor, prilej solemn de cinstire a sfinților recent canonizați**
Cuvânt rostit, în Catedrala Patriarhală, cu prilejul împlinirii a o sută de ani de la înființarea Patriarhiei Române, 4 februarie 2025 549

- ◆ **Două decenii de cotidian ortodox dintr-un secol al Patriarhiei Române**
Cuvânt adresat participanților la *Colocviul Național de Presă „Presa bisericească la Centenarul Patriarhiei Române”*, București, 6-8 februarie 2025..... 557
- ◆ **Un nou ierarh în Sinodul mitropolitan al Basarabiei – Preasfințitul Părinte NECTARIE de Bogdania**
Cuvânt rostit la hirotonia Preacuviosului Părinte Nectarie (Ionel) Clinci, ca Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului, cu titulatura „de Bogdania”, Catedrala Patriarhală, 16 februarie 2025..... 561
- ◆ **Misiunea și responsabilitatea Comisiei de Pictură Bisericească**
Cuvânt rostit la ședința de constituire a Comisiei de Pictură Bisericească, mandatul 2025-2029, Palatul Patriarhiei, București, 26 februarie 2025.....567
- ◆ **Pelerinajul de Florii – comuniune în credință și bucurie în anul Centenarului Patriarhiei Române**
Cuvânt adresat cu prilejul pelerinajului din ajunul sărbătorii *Intrării Domnului în Ierusalim*, 12 aprilie 2025..... 573
- ◆ **Cuvânt la întâmpinarea Preafericitului Părinte TAWADROS al II-lea, Patriarhul Copt al Alexandriei**
(Palatul Patriarhiei, 30 aprilie 2025)..... 581
- ◆ **Sfânta Împărăteasă Elena, mama primului împărat creștin și promotoarea Locurilor Sfinte creștine**
Cuvânt rostit la întâmpinarea moaștelor Sfintei Împărătese Elena, în Catedrala Patriarhală *Sfinții Împărați Constantin și Elena*, în Anul Centenarului Patriarhiei Române și al aniversării a 1700 de ani de la Sinodul I Ecumenic de la Niceea, 30 aprilie 2025.....583
- ◆ **Împreună-lucrători cu Dumnezeu: profesori, părinți și elevi**
Cuvânt rostit la Festivitatea de deschidere a Olimpiadei Naționale de Religie – Seminarilor și Licee Teologice Ortodoxe, Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, 7 mai 2025 593
- ◆ **Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325) a formulat prima mărturisire sinodală ecumenică a dumnezeirii lui Iisus Hristos împotriva ereziei ariene**
Cuvânt adresat la deschiderea lucrărilor *Simpozionului Internațional de Teologie „Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325): credința ortodoxă – baza unității Bisericii”*, Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, 14 mai 2025.....597

- ◆ **Centenarul Patriarhiei Române: un secol de unitate națională și bisericească**
Cuvânt rostit în deschiderea lucrărilor Conferinței pastoral-misionare de primăvară a clericilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, 26 mai 2025..... 603

- ◆ **Tradiție și continuitate în slujirea sănătății oamenilor**
Cuvânt rostit la Conferința „Tradiție și continuitate românească: 100 de ani Patriarhia Română, 70 de ani Antibiotice Iași”, Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, 5 iunie 2025 613

- ◆ **Centrul de Presă BASILICA – misiune mediatică sub semnul Crucii Patriarhale**
Cuvânt rostit cu prilejul hramului Centrului de Presă *Basilica*, Sărbătoarea Sfintei Treimi, Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei, 9 iunie 2025 617

- ◆ **Misiunea absolvenților de Teologie este slujirea continuă a lui Dumnezeu și a semenilor**
Cuvânt rostit cu prilejul Festivității de absolvire a promoției 2025 de la Facultatea de Teologie Ortodoxă *Justinian Patriarhul* a Universității din București, 3 iulie 2025..... 621

- ◆ **Comunicarea minunată directă între Sfântul Apostol Pavel din secolul I și Sfântul Ioan Gură de Aur din secolul al IV-lea**
Cuvânt rostit, în Catedrala Patriarhală istorică din București, la întâmpinarea raclii cu cinstitul cap al Sfântului Ioan Gură de Aur de la Mănăstirea *Vatoped*, 11 iulie 2025.....625

- ◆ **Psaltirea în ediție bilingvă – un eveniment editorial și duhovnicesc de excepție**
Cuvânt adresat cu prilejul lansării *Psaltirii* în ediție bilingvă (greacă și română), eveniment desfășurat, la București, în Aula Magna „Teoctist Patriarhul” din Palatul Patriarhiei, 15 iulie 2025.....633

- ◆ **Mărturisirea credinței și cultivarea recunoștinței față de Dumnezeu prin muzica bisericească**
Cuvânt la Festivalul-Concurs Național de Muzică Bisericească *Lăudați pe Domnul!*, ediția a XVII-a, Aula Magna „Teoctist Patriarhul” din Palatul Patriarhiei, 30 septembrie 2025.....637

- ◆ **Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae, teolog al iubirii Sfintei Treimi și dascăl al Filocaliei**
Cuvânt la proclamarea locală a canonizării Sfântului Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae, Mănăstirea *Cernica*, 4 octombrie 2025 641
- ◆ **Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, și Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț – mărturisitori ai credinței ortodoxe și rugători isihăști**
Cuvânt rostit cu prilejul procesiunii *Calea Sfinților*, 23 octombrie 2025 649
- ◆ **Cuvânt adresat Patriarhului Ecumenic BARTOLOMEU, cu prilejul sosirii în cea de-a unsprezecea vizită a Sanctității Sale în România, Aeroportul Internațional *Henri Coandă* –**
București, 24 octombrie 2025 657
- ◆ **Cuvântul de bun venit adresat la întâmpinarea Sanctității Sale BARTOLOMEU, Arhiepiscopul Constantinopolului-Noua Romă și Patriarh Ecumenic, în Catedrala Patriarhală „Sfinții Împărați Constantin și Elena”**
(București, 24 octombrie 2025) 661
- ◆ **Cuvânt de mulțumire la slujba de Sfințire a picturii *Catedralei Naționale* (26 octombrie 2025) 665**
- ◆ **Cuvânt de mulțumire la conferirea, de către Președintele României, a Ordinului „Meritul Cultural” în grad de Mare Ofițer Bisericii Ortodoxe Române**
(Palatul Cotroceni, 27 octombrie 2025)..... 669
- ◆ **Patru exemple de duhovnici isihăști și mărturisitori ai Ortodoxiei în timpul regimului comunist**
Cuvânt la deschiderea lucrărilor Conferinței pastoral-misionare de toamnă a clericilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, București, 10-11 noiembrie 2025 671
- ◆ **Frumusețea harică a picturii Catedralei Naționale**
Cuvânt rostit la Palatul Patriarhiei din București, în ziua de 12 noiembrie 2025, în fața pictorilor care au realizat pictura Catedralei Naționale 683
- ◆ **Conferința Națională *Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească, ediția a XII-a***
Cuvânt la deschiderea Conferinței Naționale *Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească, ediția a XII-a*, București, 13 noiembrie 2025 691

- ◆ **Voluntariatul „Tinerilor în acțiune” - slujire, comuniune și mărturie frumoasă în Anul Centenar al Patriarhiei Române**
Cuvânt adresat participanților la *Gala voluntarilor „Tineri în acțiune”*, ediția a IV-a, Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, 18 noiembrie 2025.....697

- ◆ **Centrul național de activități cu tineretul „Sfântul Ilie Tesviteanul” – o mărturie concretă despre grija Bisericii pentru educație**
Cuvânt rostit cu prilejul evenimentului festiv de lansare a Proiectului *Centrul de activități cu tineretul „Sfântul Ilie Tesviteanul”*, 20 noiembrie 2025 701

- ◆ **Sfântul Nicolae – icoană a iubirii milostive și model pentru copii, tineri și adulți**
Cuvânt la *Spectacolul cultural-artistic „Sfântul Nicolae în mijlocul copiilor”*, organizat de Sectorul învățământ și activități cu tineretul al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în Aula Magna *Teoctist Patriarhul* a Palatului Patriarhiei, 5 decembrie 2025 707

- ◆ **Colindul românesc – mărturisire a Întrupării Fiului lui Dumnezeu**
Cuvânt rostit cu prilejul concertului tradițional de colinde „Răsăritul cel de Sus”, organizat de Centrul de Presă *Basilica*, la Palatul Patriarhiei, 16 decembrie 2025.....713

CAPITOLUL V CONDOLEANȚE

- ◆ **Domnul Vasile AVRAM (1957-2025) – un om credincios, un inginer performant și un muncitor harnic**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a domnului inginer Vasile AVRAM, 28 ianuarie 2025 719

- ◆ **Mesaj de condoleanțe transmis la trecerea la cele veșnice a vrednicului de pomenire ANASTASIE, Arhiepiscopul Tiranei, Durrësului și al Întregii Albanii, 25 ianuarie 2025 ..... 723**

- ◆ **Arhiepiscopul ANASTASIE al Albaniei – un păstor dinamic și misionar –**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Preafericitului Părinte ANASTASIE, Arhiepiscopul Tiranei, Durrësului și al Întregii Albanii, Tirana, 30 ianuarie 2025 725

- ◆ **Domnul Ciprian Pavel IFTIMIU (1956-2025) – Un om credincios, harnic și darnic**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a domnului Ciprian Pavel IFTIMIU, 9 februarie 2025 729
- ◆ **Părintele Ioan PREDA (1961-2025) – păstor statornic și blând al parohiei**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Ioan PREDA, preot paroh al Parohiei *Adormirea Maicii Domnului* din localitatea Coada Izvorului, Protoieria Ploiești Sud, oficiată, în ziua de 20 februarie 2025, la Biserica *Adormirea Maicii Domnului* din localitatea Coada Izvorului, comuna Mănești 733
- ◆ **Părintele Dumitru LUNGU (1937-2025) – slujitor statornic și conștiincios în via Domnului**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Dumitru LUNGU, preot pensionar, îmbisericit la Parohia *Tuturor Sfinților Români*, Protoieria Sector 5 Capitală, oficiată, în ziua de 27 februarie 2025, la biserica Parohiei *Tuturor Sfinților Români* 737
- ◆ **Mesaj de compasiune pentru victimele tragediei produse, în ziua de 16 martie 2025, în orașul Kočani, Macedonia de Nord** 739
- ◆ **O femeie evlavioasă și harnică, Doamna Elvira SAUCIUC (1929-2025)**
Mesaj transmis la slujba de înmormântare a doamnei Elvira SAUCIUC, mama Părintelui Arhimandrit Benedict Sauciu, Starețul Mănăstirii Neamț, 17 martie 2025 741
- ◆ **Mesaj de condoleanțe transmis la trecerea la cele veșnice a Sanctității Sale Papa FRANCISC, 21 aprilie 2025** 743
- ◆ **Mesaj de condoleanțe transmis la trecerea la cele veșnice a domnului prof. univ. ing. dr. Valeriu TABĂRĂ, 30 aprilie 2025** 745
- ◆ **Arhimandritul Laurențiu NIȚĂ (1960-2025) – Un stareț evlavios și harnic**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a arhimandritului Laurențiu NIȚĂ, starețul Mănăstirii Almaș, județul Neamț, 5 mai 2025 747
- ◆ **Arhitecta Doina PETRESCU (1958-2025) – o lumină și un exemplu strălucit de bunătate –**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a doamnei Doina PETRESCU, 6 mai 2025 751

- ◆ **Părintele Remus PROCA (1970-2025) –
Păstor devotat și mângâietor al celor suferinzi**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Remus PROCA, preot de caritate la Spitalului Clinic „Prof. Dr. Theodor Burghel” din București, oficiată în ziua de 8 mai 2025, la capela Cimitirului „Șerban Vodă – Bellu” 753
- ◆ **Părintele Vergil DRĂGHICI (1960-2025) –
preot devotat și apropiat de cei în nevoi**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Vergil DRĂGHICI, fost preot paroh al Parohiei Filip din Vălenii de Munte, îmbisericit la Parohia *Gheaba*, Protoieria Vălenii de Munte, oficiată în ziua de 1 iunie 2025, la biserica Parohiei *Gheaba* 757
- ◆ **Mesaj de compasiune pentru victimele tragediei produse,
în ziua de 10 iunie 2025, în orașul Graz, Austria** 761
- ◆ **Un misionar mirean al credinței creștine –
Domnul Costion NICOLESCU (1946-2025)**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a domnului Costion NICOLESCU, oficiată la Biserica „Sfântul Grigorie Palama” din București, în ziua de 14 iunie 2025 763
- ◆ **Părintele Ioan SĂBĂDUȘ (1940-2025) – slujitor evlavios al Evangheliei**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Ioan SĂBĂDUȘ, preot pensionar, îmbisericit la Parohia *Ion Creangă*, Protoieria Sector II Capitală, oficiată în ziua de 17 iunie 2025, la biserica Parohiei *Ion Creangă* 765
- ◆ **Mesaj de compasiune pentru victimele tragediei produse,
în ziua de 22 iunie 2025, în orașul Damasc, Siria** 769
- ◆ **Părintele Corneliu Grigore ZĂVOIANU (1950-2025) –
preot erudit și slujitor harnic al Bisericii**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Corneliu Grigore ZĂVOIANU, preot pensionar, îmbisericit la Parohia *Mogoșoia I*, Protoieria Ilfov Nord, oficiată în ziua de 13 iulie 2025, la biserica Parohiei *Mavrogheni*, Protoieria Sector I Capitală 771
- ◆ **Preotul Ioan GOREANU (1953-2025) – Un slujitor vrednic,
harnic și rugător a trecut la Domnul**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Preotului Ioan Goreanu, tatăl Preasfințitului Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, oficiată în biserica din satul natal Puhoi, raionul Ialoveni din Republica Moldova, în ziua de 31 iulie 2025 775

- ◆ **Părintele Arhidiacon Profesor Univ. Dr. Ioan CARAZA (1941-2025) – slujitor smerit al altarului și profesor erudit**
 Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Arhid. prof. univ. dr. Ioan Caraza, profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă *Justinian Patriarhul* din București, oficiată la Biserica „Șerban Vodă”, Protoieria Sector IV Capitală, în ziua de 2 august 2025 783
- ◆ **Președintele care a schimbat orientarea politică a României. In memoriam – Ion ILIESCU (1930-2025)**
 Mesaj de condoleanțe transmis la trecerea la cele veșnice a domnului Ion ILIESCU, fost Președinte al României, 5 august 2025 789
- ◆ **Mesaj de condoleanțe transmis la trecerea la cele veșnice a vrednicului de pomenire Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit DIONISIE de Corint, 8 august 2025 ..... 791**
- ◆ **Mesaj de condoleanțe transmis la trecerea la cele veșnice a fostului Mare Rabin al României, Menachem HACOHEN, 1 septembrie 2025 .....793**
- ◆ **Mesaj de compasiune pentru victimele tragicului accident petrecut la Lisabona, Portugalia, în ziua de 3 septembrie 2025 .....795**
- ◆ **Mesaj de condoleanțe transmis la trecerea la cele veșnice a Eminenței Sale Cardinalul LUCIAN Mureșan, Arhiepiscop major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, 25 septembrie 2025 .....797**
- ◆ **Preotul Marin SLĂVILĂ (1943-2025), slujitor devotat și păstor harnic peste șase decenii**
 Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Preotului Marin SLĂVILĂ, îmbisericit pe seama Parohiei *Militari II*, Protoieria Sector VI Capitală, oficiată în ziua de 29 septembrie 2025, în Biserica *Sfânta Cuvioasă Parascheva – Militari II* 799
- ◆ **Preotul Andrei PAVEL (1945-2025), slujitor harnic și statornic în parohie**
 Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Andrei PAVEL, fost preot paroh al Parohiei *Sfântul Ierarh Nicolae* din localitatea Provița de Jos, Protoieria Câmpina, oficiată în ziua de 12 octombrie 2025 803

- ◆ **Părintele Ioan CONSTANDA (1947-2025) – o viață de slujire a lui Dumnezeu și a semenilor**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Părintelui Ioan Constanda, fost preot paroh al Parohiei *Chitila 1*, Protoieria Ilfov Sud, 6 noiembrie 2025, biserica Parohiei *Chitila 1* 807

- ◆ **Stavrofora Ierusalima GHIBU, stareța Mănăstirii Râmeț, un simbol al rezistenței prin credință și curaj mărturisitor în perioada regimului comunist**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Maicii Stavrofore Ierusalima GHIBU, stareța Mănăstirii Râmeț, Arhiepiscopia Alba Iuliei, 17 noiembrie 2025 811

- ◆ **Părintele Valerian ILIESCU (1950-2025) – păstor harnic al Bisericii lui Hristos**
Mesaj de condoleanțe transmis la slujba de înmormântare a Pr. Valerian ILIESCU, Capela *Sfânta Ecaterina* (Paraclisul Centrului de zi de recuperare pentru copiii cu dizabilități *Sfânta Ecaterina* din cadrul DGASPC, Sector 1), Protoieria Sector 1 Capitală, 30 decembrie 2025 819

CAPITOLUL VI PASTORALE ȘI SCRISORI IRENICE

- ◆ **Pastorala Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la *Duminica Ortodoxiei* din Anul Domnului 2025** 825

- ◆ **Învierea lui Hristos și învierea morților – înțelesuri dogmatice și pastorale**
Pastorală la Praznicul *Învierii Domnului nostru Iisus Hristos* – 2025 833

- ◆ **Scrisoare irenică adresată Sanctității Sale BARTOLOMEU, Arhiepiscop al Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic cu ocazia Praznicului *Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos* – 2025** 841

- ◆ **Pastorala Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la *prima Duminică a Postului Nașterii Domnului* din anul 2025, privind însemnătatea Anului omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anului comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea** 843

- ◆ **Nașterea lui Hristos prezisă de profeți și vestită de îngeri și păstori**
Pastorală la praznicul Nașterii Domnului nostru
Iisus Hristos – 2025 853
- ◆ **Scrisoare irenică adresată Sanctității Sale BARTOLOMEU, Arhiepiscop al Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic, cu ocazia Praznicului Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos** – 2025 863

CAPITOLUL VII ARTICOLE ȘI PREFEȚE

- ◆ **Catedrala Națională din București – un ideal împlinit la Centenarul Patriarhiei Române**
Articol publicat în Ziarul *Lumina de Duminică*, nr. 43 (1028), Anul XXI, 26 octombrie 2025 867
- ◆ **Revista Ortodoxia – Trei sferturi de veac de misiune**
Cuvânt la aniversarea 75 de ani de apariție neîntreruptă a Revistei *Ortodoxia*, publicat în Revista *Ortodoxia* nr. 1-2/2025 875
- ◆ **2026 – Anul omagial al pastorației familiei creștine și Anul comemorativ al sfințelor femei din calendar (mironosițe, mucenițe, monahii, soții și mame) – Familia credincioasă și femeia evlavioasă sunt promotoare ale credinței creștine și ale sfințeniei**
Cuvânt înainte la volumul *Anuar liturgic și tipiconal 2026*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2025 881
- ◆ **Cuvânt înainte** la lucrarea *Anuarul Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române*, anul X, 2025, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2025 887
- ◆ **Cuvânt înainte** publicat în *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2025 891
- ◆ **Cuvânt înainte** la *Noul Testament cu Psalmii*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2025 909
- ◆ **Cuvânt înainte** la *Sinaxarul Sinodal al Bisericii Ortodoxe Române* (12 volume), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2025 915

- ◆ **Cuvânt înainte** la volumul *Daruri de Crăciun – Înțelesuri ale sărbătorii Nașterii Domnului*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2025 923
- ◆ **Cuvânt la deschiderea Conferinței Naționale „Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească”, ediția a XI-a**, publicat în volumul *Lucrările Conferinței Naționale „Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească”*, Editura BASILICA, București, 2025 931
- ◆ **Cuvânt înainte** publicat în *Catalogul Expoziției Concursei Național „Icoana ortodoxă – lumina credinței”*, ediția a XIV-a, Editura BASILICA, București, 2025 937
- ◆ **Cuvânt înainte** la volumul *Făclii de Înviere – înțelesuri ale Sfintelor Paști*, ediția a VI-a revăzută și îmbogățită, Editura BASILICA, 2025 943
- ◆ **Patriarhia română, 100 de ani de slujire a vieții bisericii și a unității poporului român**
Cuvânt înainte publicat în volumul *Patriarhii României – 100 de ani – Evocări omagiale*, Editura BASILICA, București, 2025 947
- ◆ **Liturgie euharistică și filantropie socială**
Cuvânt înainte la volumul *Filantropia în cei 100 de ani de Patriarhat al Bisericii Ortodoxe Române*, Editura BASILICA, București, 2025 955
- ◆ **Prefață**
Cuvânt înainte la volumul *Luminile marilor sărbători ale Bisericii – Predici la Praznicele Împărătești*, Editura BASILICA, București, 2025 967
- ◆ **Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325) a formulat prima mărturisire sinodală ecumenică a dumnezeirii lui Iisus Hristos împotriva ereziei ariene**
Cuvânt publicat în volumul *Lucrările Simpozionului Internațional de Teologie – Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325). Credința ortodoxă – baza unității Bisericii*, Editura BASILICA, București, 2025 973
- ◆ **Patriarhia Română Istorie și actualitate 1925-2025**
Cuvânt publicat în volumul *Unitate națională și demnitate eclesială – Patriarhia Română, 100 de ani de activitate în viața poporului român*, Editura BASILICA, București, 2025 979
- ◆ **Cuvânt înainte** la volumul *Un secol de slujire patriarhală în Biserica Ortodoxă Română – Studii dogmatice și istorice*, vol. 1, Editura BASILICA, București, 2025 981

- ◆ **Sfântul Cuvios Sofian de la Mănăstirea Antim – un mare misionar și o făclie de înviere a sufletelor**
Cuvânt înainte la volumul *Smerenia și dragostea, însemnele trăirii ortodoxe*, Editura BASILICA, București, 2025 987

- ◆ **Cuvânt înainte** la volumul *Dicționarul ierarhilor Bisericii Ortodoxe Române 1925-2025*, Editura BASILICA, București, 2025..... 991

- ◆ **Cuvânt înainte** la volumul *Pelerin în România – Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Arhiepiscopul Constantinopolului – Noua Romă, și Patriarh Ecumenic*, Editura Cuvântul Vieții, București, 2025..... 999

- ◆ **Cuvânt înainte** publicat în volumul *Catedrala Națională, un ideal împlinit. Repere istorice și arhitecturale*, Editura Cuvântul Vieții, București, 2025 1003

- ◆ **Centenarul Patriarhiei Române – moment de mare bucurie și de recunoștință pentru toți românii ortodocși**
Cuvânt înainte publicat în *Almanahul Credința 2025* al Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi..... 1005

Centenarul Patriarhiei Române în cifre și imagini

Anul 2025 s-a înscris ca un moment de profundă semnificație în istoria Bisericii Ortodoxe Române, marcând împlinirea a 140 de ani de la recunoașterea autocefaliei și 100 de ani de la înființarea Patriarhiei Române – instituție fundamentală pentru viața spirituală, culturală și identitară a poporului nostru, o făclie nestinsă a credinței și a unității naționale. De aceea, la propunerea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2025 ca fiind *Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*.

Aniversarea Centenarului Patriarhiei Române a fost nu doar o sărbătoare a trecutului, ci și un îndemn pentru prezent și viitor – un apel la responsabilitate, solidaritate și lucrare comună în spiritul Evangheliei lui Hristos. Într-o lume aflată în continuă schimbare, Patriarhia Română continuă să fie un reper de unitate națională, o voce a comuniunii fraterne și un promotor al valorilor creștine care definesc ethosul românesc.

Având în vedere tematica omagială și comemorativă a anului 2025, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a inițiat mai multe proiecte, care să evidențieze și să marcheze în mod deosebit aniversarea Centenarului Patriarhiei Române (1925-2025).

*Momente înainte de Sfânta Liturghie oficiată cu prilejul aniversării
a 100 de ani de la ridicarea Bisericii Ortodoxe Române
la rangul de Patriarhie, Catedrala Patriarhală, 4 februarie 2025*

Evenimente semnificative în Anul Centenar al Patriarhiei Române

Dintre **evenimentele semnificative organizate** de Patriarhia Română, în contextul Anului omagial și comemorativ 2025, menționăm, în primul rând, **proclamarea generală a canonizării celor 16 noi sfinți români, părinți duhovnici și mărturisitori din secolul al XX-lea**, în ziua în care Biserica Ortodoxă Română a aniversat 100 de ani de la ridicarea ei la rangul de Patriarhie, marți, 4 februarie 2025. Cu acest prilej, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Patriarhală istorică, împreună cu ierarhii Sfântului Sinod, în prezența membrilor Adunării Naționale Bisericești, precum și a altor credincioși care au dorit să participe la acest eveniment.

Sfânta Liturghie a fost precedată de un gest simbolic al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, care a aprins câte o lumânare într-un sfeșnic așezat special în pronaosul Catedralei Patriarhale, pentru cei cinci Patriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române trecuți la Domnul: Miron Cristea (1925-1939), Nicodim Munteanu (1939-1948), Justinian Marina (1948-1977), Iustin Moiescu (1977-1986) și Teoctist Arăpașu (1986-2007). La Sfânta Liturghie, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a purtat Cârja arhierască a Patriarhului Miron Cristea, iar Crucea de procesiune purtată înaintea soborului de ierarhi și preoți slujitori, de la Reședința Patriarhală către Catedrală, a fost aceeași care a fost folosită în vremea primului Patriarh al României.

După rugăciunea Amvonului, înainte de otpustul Sfintei Liturghii, a avut loc proclamarea generală a canonizării celor 16 noi sfinți români, părinți duhovnici și mărturisitori din secolul al XX-lea: Sfântul Cuvios Mărturisitor Sofian de la Antim (16 septembrie), Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae (4 octombrie), Sfântul Preot Mucenic Constantin Sârbu (23 octombrie), Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop (28 noiembrie), Sfântul Preot Mărturisitor Ilie Lăcătușu (22 iulie), Sfinții Cuvioși Paisie și

Cleopa de la Sihăstria (2 decembrie), Sfântul Cuvios Dometie cel Milostiv de la Râmeț (6 iulie), Sfântul Cuvios Serafim cel Răbdător de la Sâmbăta de Sus (20 decembrie), Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj (8 martie), Sfântul Cuvios Mucenic Gherasim de la Tismana (26 decembrie), Sfântul Cuvios Mucenic Visarion de la Lainici (10 noiembrie), Sfântul Cuvios Calistrat de la Timișeni și Vasiova (10 mai), Sfântul Preot Mucenic Ilarion Felea (18 septembrie), Sfântul Cuvios Iraclie din Basarabia (3 august) și Sfântul Preot Mucenic Alexandru din Basarabia (8 august).

Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, secretarul Sfântului Sinod, a dat citire *Tomosului Sinodal privind proclamarea canonizării celor 16 sfinți români*¹. Acest Tomos este înscris pe pergament și împodobit cu miniaturi pictate, reprezentând chipurile celor 16 sfinți.

După citirea *Tomosului Sinodal*, **icoanele celor 16 sfinți** au fost purtate de clerici ostenitori ai Administrației Patriarhale și Administrației eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor și prezentate în Catedrala Patriarhală istorică, în timp ce Grupul psaltic „Tronos” a cântat troparele sfinților, alcătuite ca parte a procesului de canonizare. Apoi, Preafericirea Sa a dat citire cuvântului său intitulat „*Centenarul Patriarhiei Române – timp de recunoștință adusă lui Dumnezeu și binefăcătorilor, prilej solemn de cinstire a sfinților recent canonizați*”².

Cu binecuvântarea Patriarhului României, icoanele de canonizare ale celor 16 sfinți au fost realizate de pictorii Răzvan și Mihaela Bădescu. Cei doi iconari au fost aleși să picteze icoanele de canonizare având în vedere experiența lor în a transpune chipurile din tablouri realiste sau fotografii, în icoane bizantine, ei fiind apreciați pentru arta lor nu doar în România, ci și la Patriarhia Ecuinică, în Grecia, Cipru și în Sfântul Munte Athos. La realizarea acestor icoane au fost folosite ca modele tablouri votive și fresce

---

¹ Text integral publicat în prezentul volum la pp. 145-149.

² Text integral publicat în prezentul volum la 549-556.

Aspecte din timpul proclamării generale a canonizării celor 16 noi sfinți români, părinți duhovnici și mărturisitori din secolul al XX-lea, Catedrala Patriarhală, 4 februarie 2025

